

СТАНОВИЩЕ

от проф. Елена Борисова Джамбазова, дм
Катедра „Химия и биохимия, физиология и патофизиология”
Медицински факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски”
Председател на научно жури, вписано в Регистъра на СУ под № 19/23.09.2021 г.

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „професор” в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3 Биологически науки (Биохимия), обявен в ДВ брой 63 от дата 30.07.2021 г. (корекция в ДВ бр. 65 от 06.08.2021 г.), с кандидат доц. д-р Албена Георгиева Йорданова

Оформянето на оценката за крайното становище се базира на минималните национални изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”.

1. Общи сведения за кандидата

Албена Георгиева Йорданова е родена на 14 септември 1968 г. в гр. Радомир. Завършва Националната природо-математическа гимназия “Акад. Любомир Чакалов” в град София през 1986 г. и Биологически факултет на СУ “Св. Климент Охридски” специалност “Биохимия и микробиология” (магистър), със специализация “Биохимия” през 1992 г. От 1995 г. до 1997 г. работи като биолог-специалист в катедра „Биохимия“ на БФ, а от 1997 до 2012 г. е главен асистент в секция „Липид-белтъчни взаимодействия в биологичните мембрани”, Институт по биофизика и биомедицинско инженерство, БАН. През 2007 г. придобива ОНС „Доктор“ по научната специалност Биофизика, (шифър: 01.06.08). Познавам д-р Йорданова от 2012 г., когато печели конкурс за доцент по биохимия в Медицински факултет на СУ и започва работа в катедра „Химия и биохимия, физиология и патофизиология“ (ХБФП). Доц. Албена Йорданова работи и до днес в същата катедра, а в момента е и нейн ръководител. Доц. Йорданова притежава отлични умения за работа в екип, говори руски и английски, има много добра компютърна грамотност. Тя е член на управителния съвет на Сдружението на олимпийските отбори по природни науки от 2010 г., организатор е на Първа и Втора национални олимпийски конференция по природни науки и иновации през 2014 и 2016 г. и на 10 зимни и летни школи по биология от 08.2014 г. до 01.2019 г. с общо около 500 изявени ученици, участници на Националните олимпиади по биология и здравно образование. Била е член на жури в Националния конкурс за млади таланти на МОН за периода 2015-2019 г., член на жури „Талантлив биолог“ през 2018, 2019 и 2021 г., член на жури на националния фестивал „Наука на сцената“ през 2021 г., оценител на изпитните работи от държавните зрелостни изпити по биология и здравно образование за периода 2018-2021 г., академичен наставник на студенти по проект „Студентски практики“ за 2016-2018 г. Като колега на доц. Албена Йорданова, личните ми впечатления са, че тя е много динамична, отговорна и с много богата обща култура, за

което говорят и издадените 48 научно-популярни статии в списание HiComm (2006 - 2009 г.). Освен, че е винаги усмихната и приятелски настроена, тя се отнася стриктно към задълженията си и е мотивирана в работата си, с което печели уважението на колеги, ученици и студенти.

2. Общо описание на представените материали по конкурса

За настоящия конкурс кандидатът представя една монография, **28 научни публикации, 13 учебни помагала, участие в 28 научни проекта (ръководител на 10), списък от 266 цитирания**. Представени са служебни бележки, удостоверяващи, че доц. Йорданова е титуляр на курсове в МФ на Софийски университет за **студенти специалност „Медицина“, Медицина на английски език“** и „Медицинска сестра“. Приложени са и членство в журита, научно ръководство на дипломант и задочен докторант.

3. Научно-изследователска дейност

Научната продукция на доц. д-р Албена Йорданова е доста богата. Тя има една монография, **95 научни публикации, 35** от които са в научни списания с квартали, а от тях 32 имат и импакт фактор. Общият ѝ брой цитирания е **266** и е участвала в **157** научни мероприятия. Научно-изследователската ѝ дейност е в областта на изследване на молекулните механизми на взаимодействие в моделни мембрани, липиден полиморфизъм, тестване на белодробна зрялост на недоносени новородени деца; биохимични и биофизични методи за анализ на клинични проби при белодробни патологии. Била е рецензент и автор на становища като член на жури на **10 дисертационни работи**, вътрешен член на жури в **5 конкурса** за избор на главни асистенти и външен член на жури в **9 конкурса** за избор на главни асистенти и **1 конкурс** за избор на доцент.

Представената от доц. Йорданова монография „Алвеоларен сърфактант – метаболизъм в норма и патология. *In vitro* методи за оценка на функционалното му състояние“, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София 2021 г., 178 стр., ISBN 978-954-07-5294-5, е с научен редактор и научни рецензенти. Монографията е разделена на две части: 1. синтез, състав и свойства на алвеоларния сърфактант; 2. *in vitro* моделни системи за изследване на компонентите на алвеоларния сърфактант и описва в детайли състава, свойствата и молекулните механизми на взаимодействие на компонентите на алвеоларния сърфактант в норма и патология. Книгата умело съчетава съвременните познания за алвеоларния сърфактант с оригиналните проучвания на авторката по въпроса. Богатият опит на доц. Йорданова в лабораторните изследвания е отразен в детайлното представяне на съвременните *in vitro* методи за изследване на концентрацията и установяване на индивидуалните компоненти на алвеоларния сърфактант в клинични проби на пациенти. Книгата е богато онагледена с предимно авторски резултати и неин основен принос в допълнение на изчерпателната информация за метаболизма на сърфактантните компоненти в норма и патология, е подчертаната практическа насоченост на описаните информативни лабораторни методи, което е от голямо значение за актуалността ѝ труд като съвременно ръководство по биохимия, неонатология и педиатрия и ще бъде от полза както при

обучение на студенти по медицина, така и в клиничната практика на неонатолози и пулмолози. Според минималните национални изисквания на ЗРАСРБ, *група от показатели Б*, монографията носи **100 точки** на кандидата.

В предоставените ми материали има списък и са приложени **28 публикации**. От тях **12** са в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus). 3 статии са с Q1, 4 статии с Q2, 3 статии с Q3 и 2 статии с Q4, или общо **224 точки** по *показател Г* (при минимум 200).

След преглед на заглавията от списъка с публикации и приложените резюметата, смятам, че научната работа и научно-приложните приноси на доц. Албена Йорданова са изцяло по специалността „Биохимия“ и отговарят на тематиката на обявения конкурс. Те обхващат следните научно-приложни и методични направления:

- анализ на структурата и свойствата на алвеоларния сърфактант в норма и патология;
- изследване на клинични проби от пациенти с цел оценка на функционалното състояние на белия дроб при различни заболявания;
- изследване на междомолекулни взаимодействия в моделни биологични мембрани чрез съвременни високоинформативни лабораторни методи;
- оптимизиране на обучението по биохимия в Медицински факултет на Софийски университет чрез въвеждане на нови експерименти и разглеждане и дискусии на клинични казуси;
- повишаване на знанията и уменията на олимпийците по биология чрез създаване на съвременни тестове, развиващи логическото мислене и решаване на сложни научни проблеми.

По *Група от показатели Д* (минимални изисквани точки: 100) относно цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), доц. Йорданова е представила 202 цитата, които и дават общо **404 т.**

По *Група от показатели Е* (минимални изисквани точки: 150) кандидатът има общо **184.67 т.** за участие в 10 национални научни проекта, ръководство на един проект с привлечени 120 000 лв. и издадени **13** учебни пособия – университетски и използвани в училищната мрежа.

Доц. Албена Йорданова е член на Съюза на учените в България от 2005 г. и член на асоциацията на биохимичите в България от 2019 г.

4. Учебно-преподавателска дейност

Доц. д-р Албена Йорданова е титуляр на задължителната дисциплина „Биохимия“ за студенти от специалностите „Медицина“, „Медицина на английски език“ и „Медицинска сестра“. Тя е и титуляр на три избираеми курса: „Особености на метаболизма в норма и патология“ и „Фитопродукти и приложението им в медицината“ за специалност „Медицина“ и „Медицина на английски език“ и „Клинична лаборатория, биохимия и имунология“ за специалност „Медицинска сестра“. По предоставената справка за учебна заетост за периода 2015 – 2020 г., кандидатът има средно около 700 часа аудиторна и 890 ч. обща заетост към МФ, катедра по ХБФП.

От 2002 г. до 2013 г. доц. Йорданова е хоноруван преподавател за провеждане на практически упражнения по Биохимия в Катедра Биохимия на Биологически факултет

на Софийски университет на редовни и задочни студенти от специалности „Молекулярна биология“, „Биотехнология“, „Биология“, „Екология и ОПС“, „Биология и химия“, „Биология и география“, както и на студенти-бакалаври и магистри от Физически факултет на СУ, специалности „Медицинска физика“ и „Оптометрия“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Наукометричните показатели на доц. д-р Албена Георгиева Йорданова за настоящия конкурс, показани в таблицата по-долу, надхвърлят изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“:

Група от показатели Съдържание	Минимални държавни изисквания	Изпълнени
А Показател 1	50	50
Б Показател 2	-	-
В Показател 3 или 4	100	100
Г Сума от показатели от 5 до 9	200	224
Д Сума от показатели от 10 до 12	100	404
Е Сума от показатели от 13 до края	150	184,67
ОБЩО ТОЧКИ	600	962,67

Предвид гореизложените факти ПОДКРЕПИЯМ без колебание избора на доц. д-р Албена Георгиева Йорданова и препоръчвам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват ЗА избирането ѝ на академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 4.3 Биологически науки (Биохимия).

11.11.2021 г.

Гр. София

Изготвил становището:

(проф. Елена Джамбазова, дм)